

(४) घटना दुरुस्त्या, आयोग आणि मंडळे

- १) घटनादुरुस्ती प्रक्रिया व महत्वाच्या घटनादुरुस्त्या
- २) संविधानात्मक आयोग – वित्त आयोग, निवडणूक आयोग, लोकसेवा आयोग, एनएससीसी, एनसीबीसी
- ३) महत्वाची संविधानात्मक पदे
- ४) विविध बिगरघटनात्मक समित्या, आयोग, मंडळे – मानवी हक्क आयोग, महिला आयोग, माहिती आयोग, नीती आयोग

१) घटनादुरुस्ती प्रक्रिया व महत्वाच्या घटनादुरुस्त्या

- १) भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात घटना दुरुस्तीच्या प्रक्रियेचे वर्णन केले आहे ?
  - १) कलम ३६८
  - २) अनुच्छेद ३६६
  - ३) अनुच्छेद ३६५
  - ४) अनुच्छेद ३६७
- १) Which Article of the Constitution of India describes the procedure to amend the Constitution ?
  - १) Article 368
  - २) Article 366
  - ३) Article 365
  - ४) Article 367
- २) खालीलपैकी कोणत्या खटल्याचा परिणाम म्हणून संसदेने २४ वी घटनादुरुस्ती कायदा संमत केला ?

अ) गोलकनाथ खटला	ब) मिनर्वा मिल्स खटला
क) केशवानंद भारती खटला	ड) शंकरी प्रसाद खटला

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

  - १) अ फक्त
  - २) ब, क आणि ड फक्त
  - ३) ब आणि ड फक्त
  - ४) अ आणि ब फक्त
- २) Which of the following case gave birth to 24th Constitutional Amendment ?

a) Golaknath case	b) Minarva Mills case
c) Keshvanand Bharati case	d) Shankari Prasad case

Which of the statements given above is/are correct ?

Answer Options :

  - १) a only
  - २) b, c and d only
  - ३) b and d only
  - ४) a and b only

- ३) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्यात कोणत्या दुरुस्तीद्वारे राष्ट्रीय एकात्मतेचा स्वीकार करण्यात आला ?
  - १) ७४ वी घटनादुरुस्ती
  - २) ९४ वी घटनादुरुस्ती
  - ३) ४२ वी घटनादुरुस्ती
  - ४) ७३ वी वी घटनादुरुस्ती
- ३) Through which amendment in the title of the Indian Constitution, national integration was accepted?
  - १) 74th Amendment
  - २) 94th Amendment
  - ३) 42nd Amendment
  - ४) 73rd Amendment
- ४) खालीलपैकी कोणते विषय ४२ व्या घटनादुरुस्तीद्वारे १९७६ मध्ये राज्य सूचीमधून समवर्ती सूचीमध्ये समाविष्ट केले गेले ?

अ) वीज	ब) शिक्षण	क) वजन व मापे	ड) विवाह आणि घटस्फोट
--------	-----------	---------------	----------------------

वरीलपैकी कोणते पर्याय बरोबर आहेत ?

  - १) फक्त अ आणि ब
  - २) फक्त ब आणि क
  - ३) फक्त ड आणि क
  - ४) फक्त ड आणि अ
- ४) Which of the following subject were included in the Concurrent List from the State List in 1976 by the 42nd Constitutional Amendment?

a) Electricity	b) Education
c) Weights and Measures	d) Marriage and Divorce

Which of the above options is/are correct?

  - १) Only a and b
  - २) Only b and c
  - ३) Only d and c
  - ४) Only a and a

- ५) भारत हे धर्मनिरपेक्ष राज्य राहील याची हमी कितव्या घटनादुरुस्तीत देण्यात आली आहे ?
अ) ४० व्या   ब) ४२ व्या   क) २३ व्या   ड) ४४ व्या
वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.
1) फक्त ब आणि क   2) फक्त क आणि ड   3) फक्त अ आणि ब   4) फक्त ब

5) Which Amendment gives the guarantee that India will remain Secular State?
a) 40th   b) 42nd   c) 23rd   d) 44th
Select the correct options from above.
1) Only b and c   2) Only c and d   3) Only a and b   4) only b

६) ७१ व्या घटनादुरुस्ती कायदा, १९९२ द्वारे भारतीय संविधानाच्या आठव्या परिशिष्टामध्ये खालीलपैकी कोणत्या भाषा जोडण्यात आल्या ?
अ) कोंकणी   ब) मणिपुरी   क) नेपाळी   ड) सिंधी
पर्यायी उत्तरे :
1) फक्त अ, ब, क   2) फक्त अ, ब, ड   3) फक्त अ, क, ड   4) फक्त, ब, क, ड

6) Which of the following languages were added in Eighth Schedule of Constitution of India by 715 Amendment Act, 1992 ?
a) Konkani   b) Manipuri   c) Nepali   d) Sindhi

Answer Options :

1) Only a, b, c   2) Only a, b, d   3) Only a, c, d   4) Only b, c, d

७) ७३ व्या घटनादुरुस्ती कायद्यानुसार, राज्यधोरणाच्या मार्गदर्शक तत्त्वांतील खालीलपकी कोणत्या अनुच्छेदातील तत्त्वांची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे ?
1) अनुच्छेद ३९   2) अनुच्छेद ४०   3) अनुच्छेद ४२   4) अनुच्छेद ४३

7) By the 73rd Amendment Act, which of the following Directive Principle for the State Policies has been said to be implemented?
1) Article 39   2) Article 40   3) Article 42   4) Article 43

३) संविधानात्मक आयोग

वित्त आयोग

निवडणूक आयोग

- 2) योग्य कथन/ने ओळखा.
- अ) राज्य निवडणूक आयुक्ताची नियुक्ती ही राज्याच्या राज्यपालाद्वारे केली जाते.
- ब) राज्य निवडणूक आयुक्ताची पदच्युती राज्यपाल करू शकतो.
- पर्यायी उत्तरे :**
- 1) फक्त अ   2) फक्त ब   3) अ व ब दोन्ही   4) यापैकी नाही
- 2) Select the correct statement/s
- A) The State Election Commissioner is appointed by the Governor of the State.
- B) The State Election Commissioner can be removed by the Governor.
- Answer Options :**
- 1) Only A   2) Only B   3) Both A and B   4) None of these
- 3) निवडणूक आयोगाने दिलेल्या ११ सप्टेंबर २०१८ च्या निर्देशानुसार या निवडणुकांसाठी मत्रपत्रिकेवरील नोटा (NOTA) पर्याय वगळण्यात आला.
- a) विधानपरिषद   b) लोकसभा   c) विधानसभा   d) वरीलपैकी सर्व
- पर्यायी उत्तरे :**
- 1) फक्त (a) योग्य   2) फक्त (b) आणि (c) योग्य
- 3) फक्त (c) योग्य   4) (d) योग्य
- 3) Ballot Notes (Chajdhaa) for these elections as per the instructions dated 11th September 2018 issued by the Election Commission. Option omitted.
- a) Legislative Council   b) Lok Sabha   c) Assembly   d) All of the above
- Answer options :**
- 1) Only (a) is correct   2) Only (b) and (c) are correct
- 3) Only (c) is correct   4) (d) is correct

लोकसेवा आयोग

एनएससीसी, एनएसटीसी, एनसीबीसी

३) महत्वाची संविधानात्मक पदे

४) विविध बिगरघटनात्मक समित्या, आयोग, मंडळे

मानवी हक्क आयोग

महिला आयोग

माहिती आयोग, नीती आयोग

उत्तरे

(४) घटना दुरुस्त्या, आयोग आणि मंडळे

१) घटनादुरुस्ती प्रक्रिया व महत्वाच्या घटनादुरुस्त्या

१-१

२-१

३-३

४-२

५-४

६-१

७-२

२) संविधानात्मक आयोग

निवडणूक आयोग

१-१

२-१

३-१

